

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣΑΤΥΡΙΚΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ. Έν Ἀθήναις φρ. 15.—Έν δε ταῖς ἑπερχ. φρ. 16.—Έν τῷ ἔξωτ. φρ. 2

Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

—ΓΡΑΦΕΙΟΝ, ΟΔΟΣ ΜΟΥΣΩΝ, Ἀριθ. 4, ἀπέναντι τῆς οἰκίας Φιλήμονος παρὰ τὴν Πλατεῖαν Συντάγματος.—

ΚΟΚΛΑΣ.

Μετὰ τὸν Μεδρεσέν ὁ Κόκλας, εἶναι ὡς μετὰ τὸν αἰλουρον, αἰλουρος ὁ ἀφρικανός, ἢ μετὰ τὸν ρινόκερω τὸν δίκερω, ρινόκερος ὁ μονόκερος. Εἶναι καὶ ὁ Κόκλας φυλακαὶ, ὡς εἶναι ὁ Μεδρεσές. Ἐὰν ὑπάρχη σοβαρὰ αἰτία δι' ἣν τὸ ἐπὶ τουρκοκρατίας σχολεῖον μετεβλήθη εἰς δεσμοτήριον, ὑπάρχει καὶ διὰ τὴν μεταβολὴν μιᾶς ἰδιωτικῆς οἰκίας ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πειραιῶς εἰς δευτέραν τῆς πρωτευούσης εἰρκτήν. Εἶναι φυλακαὶ διότι εἶναι. Ὁ Θεὸς βεβαίως δὲν τὰς ἔκαμεν· ἀλλ' οὔτε ὁ διάβολος· τὰς ἔκαμαν ἄνθρωποι· καὶ ἄνθρωποι Ἕλληνας. Εἶναι τίγρεις οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ, τρώγοντες πτώματα καὶ ζῶα νεκρά: Ἀπ' ἐναντίας· ἔχουσι τὰς καλλιτέρας διαθέσεις· ἂν ἠδύναντο, μποροῦσαν νὰ κλείσουν τοὺς καταδίκους καὶ ὑποδίκους ἐντὸς τῶν χρυσηρεφῶν καὶ μαρμαροκτίστων ἀνακτόρων τοῦ Γεωργίου· ἀλλὰ δὲν δύνανται· διότι τὰ ἀνάκτορα αὐτὰ εἶναι κατωκημένα. Τοὺς φυλάττουσι λοιπὸν εἰς τὸν Μεδρεσέ καὶ τοῦ Κόκλα, μὴ ἔχοντες ποῦ ἄλλοῦ νὰ τοὺς φυλάξουν. Αὐτὰ ἔτυχαν μπροστὰ τοῦ· καὶ αὐτὰ ἐξέλεξαν· ὀλίγο τοὺς μέλει ἐὰν εἶναι κατάλληλα ἢ ὄχι· αὐτὴ εἶναι ἡ ἀδυναμία τῶν· νὰ τοὺς μέλη πολὺ ὀλίγο διὰ δημόσια πράγματα· διότι τὰ δημόσια πράγματα εἶναι ἐκθετα· εἶναι νόθα· δὲν ἔχουν ἀνεγνωρισμένον πατέρα· δυνατὸν μήτηρ τῶν νὰ εἶναι ἡ Ἑλλάς· ἀλλ' ὁ πατήρ; Σήμερον εἶναι ὁ Τρικούπης· καὶ αὐριον ὁ Κουμουνοῦρος· καὶ μεθαύριον ὁ Δεληγιάννης. Τέκνον δὲ, ποῦ δὲν ἔχει πατέρα, δὲν πρέπει νὰ περιμένῃ καὶ περισσότερα. Νὰ εἶναι εὐχαριστήμενο ποῦ δὲν πεθαίνει τῆς πείνας. Αὐτὴ εἶναι ἡ θεωρία ἢ εὐζούσα τὸ ρωμαϊκο.

Αἱ φυλακαὶ Κόκλα συνίστανται μὲ ἀυλῆς καὶ οἰκίας. Ἐχουν δηλαδὴ δωμάτια ἰσόγεια καὶ δωμάτια εἰς τὸ ἄνω πάτωμα. Ἡ αὐλὴ χρησιμεύει καὶ διὰ τοὺς μὲν καὶ διὰ τοὺς ἄλλους. Τὰ παράθυρα τῆς οἰκίας βλέπουσι εὐτυχῶς πρὸς ἀνοικτὴν πλατεῖαν. Καὶ σπεύδουσι ἐκεῖ οἱ κακόμοιροι φυλακισμένοι νὰ ἀναπνεύσουν, ὁ εἰς ἐπάνω τοῦ ἄλλου, ὡς μυῖαι τρέχουσαι εἰς τὰς ῥωγμὰς τῶν παραθύρων, ἀμα κλείσης τὰ παραθυρόφυλλα καὶ σχηματῖσης ἐν τῷ θαλάμῳ σκότος. Καὶ εἶναι πλέον τὰ προνομιοῦχα αὐτὰ δωμάτια εἰδος σαλονίων, αἰθουσῶν τῆς ὑποδοχῆς, ὡς αἱ κοιναὶ ἐκεῖναι αἰθουσαι τῶν μεγάλων ξενοδοχείων, ὅπου συναντῶνται ὅλων τῶν δωματίων οἱ ξένοι. Ἐννοεῖται, ἀντὶ ἀναγνωστηρίου ἢ καφῆ ἢ τείου τοὺς ὑποδέχονται νῶτα συναδέλφων, ἀποφασισμένα νὰ κύψωσιν ὑπὸ τὸ βῆρος ἄλλων νώτων, ἀλλ' ὄχι καὶ νὰ ὑποχωρήσωσι. Τὰ δωματια αὐτὰ—τὰ εὐαερότερα—εἶναι καὶ τὰ ῥυπαρότερα—ἐνεκα τῆς συχνῆς φοιτήσεως. Ἐν γένει τὰ ἐπάνω οἰκήματα εἶναι καθαρότερα τῶν κάτω, καὶ αὐτὰ δὲ καὶ ἐκεῖνα καθαρότερα τῶν τοῦ Μεδρεσέ. Ἡ κατὰρα τοῦ ὀνόματος εἶναι ἐξηπλωμένη ἐκεῖ εἰς λίπος δύο γενεῶν, αὐτὸ δὲ καὶ δύο καθ' ἑκάστην σφουγγαρίσματα δὲν ἀρκοῦν ν' ἀποπλύνωσι. Οἱ τοῖχοι κεχρισμένοι δι' ἀσβεστίου, φέρουσιν ἴχνη νυκτερινῶν κατὰ κορέων μαχῶν, εἰς ἃς λαμβάνουσι μέρος πανστρατιᾶ οἱ ἐν τῇ φυλακῇ. Ἐπ' αὐτῶν δὲ κρέμονται αἱ ἀποσκευαὶ τῶν κοιμωμένων, κάππαι, βελόντζαι, κιλίμια, μπόγοι, σάκκοι, διασάκκια, σινδόνες καὶ ὅ,τι ἄλλο δύναται νὰ μολύνη τὴν ἀτμοσφαιραν, ὡς νὰ μὴν ἤρκει ἡ ἀναπνοὴ τῶν τριῶν δεκάδων κοιμωμένων ἐν ἐκάστῳ δωματίῳ. Εἰς ἔλεγεν ἡμῖν εἰρωνευόμενος:

—Κοιμώμαστε, ὁ ἕνας ἀπάνω σ' τὸν ἄλλο, γιὰ νὰ μὴν κρυθούμε!

Ἡ συμπύκνωσις ἐν τοῖς δωματίοις τὴν νύκτα εἶναι ἡ αὐτὴ ὡς καὶ ἐν τῷ Μεδρεσέ. Δὲν εἶχα μέτρα εἰς χεῖράς μου, διὰ νὰ σᾶς μετρήσω ἐμβαδὰ καὶ πόδας. Οὔτε με τοιαύτας καταμετρήσεις θὰ ἐκαταλαμβάνετε ὅλοι σας. Ἀρκεῖ νὰ μάθητε ὅτι ἡ οἰκία Κόκλα δὲν εἶχε κτισθῆ διὰ γίγαντας, ἀλλὰ διὰ σώματα θνητῶν καὶ ὅτι τὰ δωμά-

* *

τιά της δὲν ἦτο δυνατόν νὰ προορισθῇ ἕκαστον ὑπὲρ τὰς δύο ἢ τρεῖς ψυχάς. Ἀκούσατε λοιπὸν τὴν ποσότητα τῶν ἐν ἑκάστῳ ἐξ αὐτῶν κατακλινομένων :

Εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 2 **εἰκοσιεπτὰ**· εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 3, **δεκαπέντε**, καὶ ἄλλοτε **εἰκοσιδύο**· εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 5, **σαράντα**· εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 13, **δύδεκα**, καὶ τὰ τούτοις ἄλλα.

Πραγε, ἀκόμη ἀνεγίνωσκον εἰς τὴν Ἰνδιαν τοῦ φίλου ἱατροῦ κ. Βάμβα ὅτι ἐν τῇ Ἰνδικῇ ἐξ 146 ἀγγλων δεσμῶν κεκλεισμένων ἐντὸς δεσμοῦ ἔχοντες ἐμβαδὸν 20 τετραγωνικῶν ποδῶν, ἀπέθανον οἱ πλείστοι, ἀφοῦ ἐδείκνουν διψᾶν μεγάλην καὶ σημεῖα πνιγμονῆς. Ἐντὸς τῆς αὐτῆς χωρητικότητος εἰς τοῦ *Μεδρσε* καὶ τοῦ *Κόκλα* δὲν κοιμῶνται βεβαίως 146 δεσμῶται, ἀλλὰ κοιμῶνται τὸ ὀλιγώτερον 46. Καὶ δὲν ἀποθνήσκουσι μὲν, ἀλλὰ βυζαίνουσιν οἰνοει ἐκ τῶν μαστῶν τῆς φιλανθρωπου πολιτείας, ὅλας ἐκείνας τὰς ἕλας τῆς χρονίου δηλητηριάσεως, αἵτινες κατὰ τοὺς υγιεινολόγους, προκαλοῦν ὀργανικὰ νόσους παρὰ τοῖς προσβαλλομένοις. Ἄρκει νὰ μάθητε ὅτι παρατηρήθη καὶ ἐπὶ τῶν ἀγελάδων αὐτῶν, κεκλεισμένων ἐντὸς δυσαναλόγου χώρου, δεινὴ θραύσις θνησιμότητος, προκαλουμένης συνήθως ὑπὸ φουματιώσεως (φθίσεως), καὶ ὅτι ἡ ἀραιώσις ἢ ἐπελευθέρωσις ἐν τοῖς σταύλοις ἐπήνεγκεν ἀμέσως ἐλάττωσιν τῆς θνησιμότητος. Οὐτε λοιπὸν ὡς πρὸς ἀγελάδας δὲν φερόμεθα ἡμεῖς πρὸς τοὺς δυστυχεῖς δεσμῶτας. Ἦτο δυνατόν νὰ φαντασθῇ ὁ ἀρχιτέκτων τῆς μικρᾶς οἰκίας *Κόκλα* ὅταν τὴν ἐκτίθει ὅτι θὰ συμπεριλάβῃ ποτε ἑκατὸν ἐβδομήκοντα ἀνθρώπους, ὅχι διὰ μίαν ἢ δύο ὥρας, ἐν ὥρᾳ γάμου ἢ χοροῦ, ἀλλὰ διὰ μῆνας, δι' ἐνιαυτούς, διὰ δεκάδας ἐνιαυτῶν; Καὶ ὅμως τοὺς ἑκατὸν ἐβδομήκοντα αὐτοὺς τοὺς ἀρπάζομεν ἐκ τοῦ λαίμου, τοὺς στρυμμόμενον μέσα καὶ τοὺς λέμε :

— **Στάστε !**

Ναί, αἱ χεῖρές των στάζουσιν αἷμα, καί, οἱ ὀφθαλμοὶ των βάλλουσι σπινθήρας ἐγκλημάτων, καί, ἡ καρδιά των ἐπετρώθη καὶ οὐδεὶς νυγμὸς ἀρκεῖ νὰ τὴν συγκινήσῃ, καί, ὁ ἐγκέφαλός των εἶνε μαῦρος ἀπὸ ζοφερὰ σχέδια ὡς δύο πέτρυγες νυκτερίδας, καί, ἐπεβουλεύθησαν τὴν πολιτείαν, προσέβαλλον τὴν κοινωνίαν καὶ παρεβίασαν τὸν νόμον, καί, ἠμάρτησαν, ἠπάτησαν, ἐγκλημάτησαν, παρηνόμησαν· ἀλλὰ καὶ δι' αὐτὸ ἡ κοινωνία τοὺς δεσμεύει, καὶ χωρίζει αὐτὸν τοῦ ἀγροῦ του, ἐκεῖνον τοῦ ποιμνίου του, τὸν ἄλλον τοῦ ἐργαστηρίου του, διαγράφει ἀπὸ τοῦ ὀρίζοντος αὐτῶν τὴν λέξιν μέλλον, σχίζει πάντα δεσμὸν αὐτῶν μετὰ τῶν οἰκείων, τοὺς ἀφαιρεῖ τὴν μητέρα, τὸ τέκνον, τὴν σύζυγον, τὴν ἀδελφήν, τοὺς ἐξομοίονει πρὸς θηρία καταδικασμένα νὰ ζῶσι καὶ ἡμέραν καὶ νύκτα ἐντὸς σπηλαίου, παρεμβαίνει μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ βίου των καὶ τοῖς λέγει : ἐδῶ ἄς κλείσῃ τὸ στάδιόν σου, ἐκεῖ ἄς διακοπῇ ἡ ἐργασία σου, ἄς καταστραφῶν τὰ σχέδιά σου, ἄς μείνουν ἡμιτελῆ τὰ ἔργα σου· ἐξαφανίζει πόθους, ἡδονὰς, ἰδιοτροπίας, μίση, συμπαθείας· τίθει εἰς ἀργίαν τὰς καλλιτέρας ιδιότητας τοῦ ἀνθρώπου, τὸ ἐργατικόν, τὸ ἐπιχειρηματικόν, τὸ προοδευτικόν, τὸ φιλοποικίλον. Ἐ! δὲν φθάνουν ὅλα αὐτὰ, πρέπει διὰ τοὺς δεσμῶτας, τὰ ἀτυχή θύματα τῆς κρᾶσεως, τοῦ χαρακτῆρος, τῆς στιγμῆς, τοῦ καιροῦ, τῶν περιστάσεων, τῆς ἀτμοσφαιρας καὶ τῆς ἀγωγῆς, νὰ μὴν ἰσχύρῃ οὔτε αὐτὸς ὁ ὄρισμός ὁ ἐκ τῆς ζωολογίας, ὅτι ὁ ἀνθρώπος διακρίνεται τῶν ἄλλων ζῶων μεταξὺ ἄλλων καὶ

διὰ τὸ ὀρθοδοτικὸν καὶ ὀρθοπεριπατητικόν; Πιστεῦσατέ μας, διὰ τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς δὲν ὑπάρχει ἀρκῶν χώρος νὰ στέκωνται καὶ νὰ περιπατοῦν ὡς ἀνθρώποι.

Ἀκούσατε καὶ εἰς τοῦ *Γκαρμπολά* καὶ εἰς τοῦ *Μεδρσε* καὶ εἰς τοῦ *Κόκλα* δὲν κατώρθωσα νὰ διακρίνω φυσιογνωμίας, μετ' ὅλην τὴν ἀδυναμίαν μου νὰ λεπτολογῶ περὶ τοιαύτας. Οἱ φυλακισμένοι ὅλοι μοὶ ἐφάνησαν μία μάζα τερατώδης, ἐμψυχος, κινουμένη, λαλοῦσα, παραπνοουμένη, καὶ τῆς τρομακτικῆς αὐτῆς μάζας, ὡς ναυαγημένου πλοίου, οὐ τὸ πέλῳρον σάμα ἐπιπέδον εἰς τοὺς ὕπερον φαινέται εἰς τοὺς ναυτιλλομένους ἐμψυχόν τε κέρας, μέλη μόνον εἰσὶν οἱ διάφοροι δεσμῶται. Εἰσῆλθες ἄπαξ ἐντὸς τῆς φυλακῆς; Δὲν ἀπώλεσας τὴν κοινωνίαν μόνον, τὴν οἰκογένειαν, τὴν ἐργασίαν, τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ψυχὴν σου, ἀλλ' ἀπώλεσας κυρίως τὴν ἀτομικότητα καὶ τὴν φυσιογνωμίαν σου. Δὲν προσετέθη μία μονὰς εἰς τὸν λοιπὸν ἀριθμὸν, ἀλλ' ἐν μῆδὲν εἰς τὰ λοιπὰ μηδενικά· εἰς τὴν ἐξ ἀλφίτων μάζαν προσετέθησαν ὀλίγα ἔτι δράμια. Δὲν εἶσαι ἐκεῖνος ὅστις ἦσο πρὸ τῆς εἰσόδου σου. Ἐγίνες ἐν ἀντίτυπον τῆς ἀθροιστικῆς τῶν δεσμῶτων φωτογραφίας. Οἱ ἑκατὸν ἐνῆσαν ἑκατὸν ἑνας. Ὁ τύπος σου ὁ ἰδιαιτέρος ἐπλύθη, ἐξετίθη καὶ σοῦ ἐκολληθῆ ἡ βοῦλα τοῦ δεσμῶτου. Δὲν σοῦ ἐπιτρέπεται νὰ φυλάξῃς τίποτε ἐκ τοῦ ἐκυτοῦ σου· θ' ἀφομοιωθῆς πρὸς τὴν ὑγρὰν ἐκείνην, ὡς ἡ στερεοποιουμένη ἐπιρρανεῖα τέλματος, δύναμις τῶν φυλακισμένων. Οὐαί σοι, ἐὼν θελήσῃς νὰ ἀντισταθῇς κατὰ τῆς βευστοποιήσεώς σου αὐτῆς καὶ τῆς ἀφομοιώσεως· θὰ εἶσαι ὁ ψωριῶν κύων τῆς κοινωνίας καὶ ἐκεῖνο ὅπερ τὴν πρώτην ἡμέραν θὰ ἐδοκίμαζες ὡς ὑπερηφάνειαν, τὴν δευτέραν θὰ σοῦ ἐπραγῆ ὡς παράπονον, καὶ θὰ σπύσης νὰ ὑπογράψῃς τὴν ἀφομοίωσιν, νὰ παραδώσῃς καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα σου εἰς τὴν καθολικὴν, τὴν δεσμῶτιδα μάζαν. Διὰ τοῦτο, περὶ παντὸς δεσμῶτου μετὰ ἀπόδοτον ὀλίγων ἐτῶν λέγουν : Ἐγίνεν ἀγνώριστος ! Ἐξεβάφη, ἐξεθώριασε, ἐπλύθη εἰς τὴν μονότονον ἀτμοσφαιραν τοῦ δεσμωτηρίου !

Καὶ εἶνε νομίζετε τὰ περιττώματα τῆς κοινωνίας οἱ φυλακισμένοι; Ἄ! ἀδελφοί μου ! Ἀνοίξατε καὶ ὀφθαλμοὺς καὶ μυκτῆρας καὶ προσέξατε μήπως τὰ ἀληθῆ ἀποβράσματα — ὡς συνειθίζετε οἱ ἐπίσημοι ἠθικολόγοι νὰ λέγητε — βέουσι ἐν κοινωνικαῖς ὑπόνομας ἐκπὸς τῶν φυλακῶν, καὶ ὅτι ἐὼν ὑπάρχει διαφορά τις μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν δεσμῶτων, αὐτὴ ἐν τούτῳ καὶ μόνῳ ἐγκείται, ὅτι οἱ θαμῶνες τοῦ *Κόκλα* καὶ τοῦ *Μεδρσε* εἶχον τὸ θάρρος ν' ἀψηφίσωσι τῶν συνεπειῶν τῶν πράξεων των, ἐνῶ οἱ ἄλλοι πλὴν τῶν κακίῶν ἄς ἐν τῷ σάκκῳ τῆς ψυχῆς των ἐπιμελῶς βάπτουν καὶ ξεράπτουν εἶναι συνάμικτα εἰς τὴν δειλοψυχίαν. Ὑπάρχουν ἐν ταῖς φυλακαῖς ψυχαί, αἵτινες ὑπὸ βιολογικὴν τοῦλάχιστον ἐποψίαν καὶ τὴν ἐπιλογὴν τοῦ εἶδους, ἤξιζον πλείονα θεραπεῖαν ἐκ μέρους καὶ τῆς πολιτείας καὶ τῆς κοινωνίας.

Μία ἦτο ἡ κλημέρα ὄλων τῶν φυλακισμένων, ἅμα εἰσῆλθον μετὰ τοῦ καλοῦ ἱατροῦ τῶν φυλακῶν κ. Παπαβασιλείου.

— Δὲν ἔλαβον καὶ ἐμεῖς ὡς ἱατροὶν, καὶ μοὶ ἀπήνθονον τὴν αὐτὴν εὐχὴν.

Ἦτο ἀκριβῶς ἡ δευτέρα ἡμέρα τῆς ἐπὶ τὸ χειμερινώτερον τροπῆς τοῦ καιροῦ. Ἐνθυμείσθε τὴν νύκτα τῆς Δευτέρας, ὅτι ἠπλώσατε ὅλα τὰ ἐραπλώματα ἐρ' ἡμῶν καὶ ἠσθάνθητε τὴν ἠδονὴν τοῦ πρώτου κρύου. Τὸ πρῶτον κρύον διὰ τοὺς θερμούς τόπους εἶνε τόσον γαργαλιστικὸν καὶ εὐθυμον καὶ θερμὸν, ἂν ἐπιτρέπεται αὐτὸ τὸ ὀξύμωρον, ὅσον εἶνε διὰ τὰ ψυχρὰ κλίματα ἢ πρώτη ἑκαμῆθησαν ὅλοι μετ' ὀρθάνοικτα παρὰθυρα. Καὶ τὴν ἐπιούσαν ἐπίσης. Καὶ θὰ κοιμηθῶσιν ἴσως καὶ τὴν μετεπιούσαν. Καὶ θὰ πολλὰς ἀκόμη νύκτας, ἕως οὗ τοὺς βάλουν παρὰθυρα. Διότι διὰ τοὺς φυλακισμένους ὅλα ἀργούν. Ζητεῖ ὁ ἱατρὸς δαμαλίδα νὰ τοὺς ἐμβολιάσῃ; Τὸ ἐν ὑπουργεῖον τὸν παραπέμπει εἰς τὸ ἄλλο, ὃ εἰς τμηματικῆς τὸν ἀποπέμπει καὶ ὁ ἄλλος τὸν γελᾷ, ἕως ὅτου ἐνακῆρῃ εἰς τὰς φυλακὰς ἢ εὐλογία καὶ γράψουν αἱ ἐφημερίδες :

— Μετὰ λύπης ἀναγγέλλομεν κτλ. Ἐλπίζομεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ λάβῃ δραστήρια μέτρα κτλ.

Ὀλίγον ἔπειτα μ' ἀνεγνώρισαν ὡς δημοσιογράφον, ὅτε μετὰ παραλαμβάνει πλῆθος ἐξ αὐτῶν ὀδηγοῦν με ἵνα ἴδω παῖδα μὲν δωδεκαετῆ, ὄρφανόν, ὑπὲρ τὴν κροσώλου, καθ' οὗ ὑπὸ ἐνδιαφερομένου διεδῶθη ὑπόνοια, ὅτι ἐκλεψῆς τριακόσια φράγκα, χωρὶς ν' ἀποδειχθῇ ἐκ τῆς ἀνακρίσεως τίποτε. Ἡ φυσιογνωμία τοῦ ἀθώου παιδίου ἐν τῇ φυλακῇ δὲ τόσῳ ἦσυχος, ὥστε οἱ φυλακισμένοι ὅλοι μὲν φωνῇ ἐμαρτύρουν, ὅτι περὶ ἂν κορίτσι, ἂν κοπέλουλα. Ἄχρον, καχεκτικόν, εἶνε ἀπὸ τὰ Σάβωνα καὶ ὀνομάζεσθαι Κωστῆς Τζάβα.

Τὸ παιδί αὐτὸ μ' ἔκαμε νὰ φρίξω ἐκ τῶν καταθέσεων τὰς ὁποίας ἔκαμα.

Ὅταν τὸ συνέλαβον εἰς τὴν ἀστυνομίαν καὶ τὸ εἶχαν κἀμποσαι μέραις, τὸ κρέμαγαν ἐπὶ μίαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν, κάθε μέρα, ἐπειτα τὸ βέραγαν με ζύλο, καὶ μίαν ἡμέραν τοῦ περάσαν ἕνα σιδερό στόκροφάκι καὶ τὸ τώσφγγαν με τὸ σίδερον αὐτό. Ψωμί δὲν τοῦδιναν νὰ φάγῃ. Ἐνας μονάχα γέρος, ὄχι κλητήρας, μετὰ στενὰ, τοῦδωσε κι' ἔφαγε λίγο ψωμί. Ὅσα βούχα εἶχε τοῦ τὰ πῆραν στὴν ἀστυνομίαν, καὶ εἶναι τώρα μετὰ τὸ πονακίμο. Δυσμῖση χρόνους δούλευε σ' αὐτὸν τὸν κρεπυλῆ, οὔτε ἕνα λεπτό δὲν πῆρε, κ' ἐκεῖνος—εἰς τῶν συνεταίρων—ποῦ τὸν κατήγγειλε ποῦ κλεψῆς τὰ χρήματα, ἔχει φύγει τώρα.

Ὁ μικρὸς διηγεῖτο κ' ἐγὼ δὲν ἐπίστευον ὅτι εὐρίσκωμαι εἰς Ἀθήνας, ἀλλ' ὅτι ὡς διὰ μαγείας μετηνέχθη ἀφινιδίως εἰς τὰ ὑπόγεια τοῦ Ζαπτιέ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἢ καὶ τοὺς χρόνους διασχίζων πρὸς τὰ ὀπίσω εἰσῆλθον εἰς τὸ σκοτεινὸν Βασιλεῖον τοῦ Τορκεμάδα. Βασανιστήρια ἐν μέσαις Ἀθήναις, κρεμάσματα, σιδηρὰ στεφάνη, συσφιγκτήρες τῆς κεφαλῆς καὶ μαρτύριον διὰ λιμοῦ. Θεέ μου ! συγχώρησέ με νὰ μὴν πιστεῦω εἰς τὴν ὑπαρξίν σου, ἢ τοῦλάχιστον ἂν ὑπάρχει σὺ νὰ μὴ πιστεῦω ὅτι ὑπάρχει ἀνθρώπος καλούμενος ἑλληνιστὶ Τρικούπης καὶ ἀστυνόμος αὐτοῦ ἑλληνιστὶ λεγόμενος Κοσσονάκος καὶ εἰσαγγελεὺς αὐτοῦ ἑλληνιστὶ λεγόμενος Δουκάκης. Ἡ μία τριάς ἀποκλείει τὴν ὑπαρξίν τῆς ἄλλης. Ἄν ἡ ἀγία ὑπῆρχε, βεβαίως δὲν θὰ ἐπέτρεπε νὰ ὑπάρξῃ ἡ ἄλλη. Ἄλλ' ἂν ἡ ἄλλη ὑπάρξῃ, βεβαίως θ' ἀπέκτεινεν ἤδη τὴν πρώτην.

Ἦδυναμην νὰ μὴ γράψω οὕτως, ἀλλὰ λαμβάνων ὑποκλίπεος ἢ γαλῆς νὰ θεωπέσω ὀλίγον τὰ ἀνατολίτικα κρᾶσπεδα τοῦ κ. Δουκάκη, τὰ μεγαλοφυῆ ὑποδήματα τοῦ κ. Τρικούπη, τὴν ἀνακριτικὴν μύτην τοῦ κ. Ἀμπελα τοῦ κ. Κοσσονάκου καὶ νὰ καὶ τὴν ἀπιστικὴν χεῖρα τοῦ κ. Κοσσονάκου καὶ νὰ τοῖς εἶπω : Ἄρχοντές μου, εἰσθε φιλάνθρωποι, φιλοδίκαιοι, μεγαλόψυχοι, γενναῖοι· λάβετε οἶκτον διὰ τὸν μικρὸν αὐτὸν παῖδα, τὸν κατὰ τὸ φαινόμενον ἀθῶον, ἢ λάβετε οἶκτον δι' ὅλους τοὺς παῖδας τοὺς πίπτοντας εἰς ἀστυνομικὰς χεῖρας καὶ ἐξετάσατε ἂν κἀτῶθεν τοῦ Παρθενώου καὶ τοῦ πύλου τοῦ κ. πρωθυπουργοῦ ὑπάρχουσιν ἀκόμη στρέβλαι καὶ στεφάναι καὶ συσφιγκτήρες ! Ἄρχοντές μου, ἴλαοι ἐστέ !

Μπα ! τίς θὰ με ἤκουεν ; Τίς δὲν θὰ μ' ἐξελάμβανεν ὡς παράφρον ; Ἡ τοῦλάχιστον ὡς ἡλίθιον ; Προχωρῶ !

Δὲν ἔχομεν μόνον οἱ ἐλεύθεροι τοὺς *τρελλοὺς* μας, μετὰ τοὺς ὁποίους φαιδρυνόμεθα ἡλιθίως καὶ κτηνωδῶς ἀκόμη.— Ἐν παρενθέσει, λέγομεν, ὅτι εἰς τὴν χορείαν τῶν Δεκάστρων καὶ Ἀθρινοπούλων, τῶν Κώστα-ρήτορα καὶ τῶν Βουρδούσηδων, προσετέθη καὶ ἄλλος ἐκ Κωνσταντινουπόλεως αὐτὸς ἡ Θεσσαλονίκης, ἔπεσαν δὲ ὡς διψκλέαι τῆς ἐρήμου κάμηλοι ἐπ' αὐτοῦ ἡ χορεία τῶν ἀληθῶν βλακῶν καὶ τοῦ διδου ὀβερκίε, γακκάδες, καπελιές, σφυγγαρές καὶ ὅτι ἄλλο ἐπενόησεν ἡ λεπτὴ Ἀθηναϊκὴ ἐξυπνάδα.

Ὁ *τρελλὸς* ἐν *Κόκλα* εἶνε εἰς παχυδερμος ἀχθοφόρος, κλέψας ὅτε ἦν ἔξω, κοντός, ξανθός, μετὰ βλακωδῶς καμύνοντας ὀφθαλμούς, ἀδεξίους κινήσεις, τείνων μετὰ λλον νὰ πῆσῃ καὶ ἐπὶ τῶν χειρῶν καὶ ἐπὶ τῶν ποδῶν καὶ περιπατῇ τετράπους, ἵνα μὴ κουράζηται ἐπὶ τῶν δύο μόνον ἀκρων του. Ἄν πολλοὶ τῶν Ἀθηναίων εὐρίσκωσι παρὰ τῇ καλῇ τάξει ἀγρίους, ἡλιθίους, βαρβάρους χροσταθίδες, οἵτινες καὶ τοὺς ὀφθαλμούς των εἶνε ἱκανοὶ νὰ ἐξορύξωσι, διὰ νὰ δείξουν ἐξυπνάδα, φαντάζεσθε τί ὑποφέρει ὁ κακόμοιρος *τρελλὸς* τοῦ *Κόκλα*. Ἡ κατακεφαλιές, τὰ σπρωξίματα, ἢ ὀβερκίε, εἶναι ἀστεία πολὺ λεπτά. Τὰ ἀληθῆ ἀστεία εἶνε νὰ τοῦ ἀνάθουν τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς, νὰ τοῦ κόβουν μετὰ τὸ στυγρὸν τὸν κόβου, νὰ τοῦ κάμουν ὡς τοῦ καίου μετὰ τὴν φωτιὰ τοὺς πόδας, νὰ τοῦ κάμουν ὡς λέγουν ἐκεῖ μέσα πυροφάνια, καὶ ἐν γένει νὰ τὸν βασανίζου κατὰ γράμμα ὡς ἀφορμὴν διασκεδάσεως.

Ἐκεῖνος δὲ ὅλα τὰ ὑποφέρει, ἀρκεῖ νὰ τοῦ δύνουν νὰ τρώγῃ. Ἡ ἀδυναμία του εἶναι ἡ πέινα. Ἄμα με εἶδε κινῶν τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς κοιλίας, ὡς δοξάρι βιολίου, μετὰ λέγει :

— Με κόβει μιὰ λόρδα ;

Τὸν ἐρωτῶ ἂν εἶναι πανδρεμένος.

— Ἄν ἦμον, λέγει, πανδρεμένος, θάτρωγα τὰ παιδιὰ μου.

Τὸ πιστεῦω. Καὶ θὰ ἦτο ὁ φυσικώτερος Οὐλοῖνος. Ἐχει καὶ αὐτὸς τὴν συναίσθησιν, ὡς πολλοὶ τῶν φυλακισμένων, ὅτι ἀδίκαι εἶναι μέσα.

— Ἄλλος βάρεσε, λέγει, τὸ λάχανο κι' ἄλλος εἶναι στὴ φυλακῇ.

Ὁ δυστυχὴς ἐννοεῖ ὅτι αἱ φρένες του ἀρχοῦναι νὰ σαλεύωσιν ἐκεῖ μέσα. Καὶ καθὲς λίγο ἐπιφωνεῖ :

— Μούβγαλαν τὰ μυαλά. Μούφραγαν τὰ μυαλά.

Τὸ ζήτημα τῆς ὑποδικίας, ἐν ἐκ τῶν ροβερωτέρων τῆς

Ελληνικής διοικήσεως, προβάλλει και εις τοῦ Κόκλα τοὺς πρασίνοους τοῦ ὄφθαλμοῦ. Ὑπάρχουν ὑπόδιοκοι τεσσαράμισθ ἔτη. Ὑπάρχουν κατὰδιοκοι διὰ τρία ἔτη, οἵτινες διὰ τὴν ὑποδιοκίαν θὰ κάμουν τεσσαρα. Ὑπάρχουν ἔνοχοι ἑλαφρῶν κατηγοριῶν, οἵτινες θὰ παραπεμφθοῦν εἰς τὸ Κακουργοδικεῖον. Αὐτὴ ἡ λεγομένη Ἑλληνικὴ Διοικισὺν θὰ εἶναι πολὺ ἐξυπνος, διὰ νὰ διαφύγη ἕως τῶρα τοὺς Ἄργους ἀστυνομικοὺς ἰατροὺς καὶ νὰ μὴ δηλωθῇ μεταξὺ τῶν νυμφῶν τοῦ Ἀερίφωτος καὶ τῶν Βούρλων.

* *

Εἶδα ἐπὶ τέλους καὶ τὸ περιλάλητον «Ἰσχύς μου ἡ ἀγάπη τοῦ λαοῦ μου!» Μάλιστα, οἱ φυλακισμένοι ἀγαπῶσι τρυφερώτατα τὸν Βασιλέα. Δὲν βλέπουν τὴν ὥρα ποτε νάληθ. Τὸν βλέπουν κάθε νύχτα στ' ὄνειρό τους, ποτὲ καθάλα, ποτὲ πεζό. Φιλοβασιλικώτατος λαὸς αὐτοὶ οἱ φυλακισμένοι. Ἄμα ἔλθῃ ὁ Βασιλεὺς, θὰ ὑπογράψῃ τὰς χάριτας.

Ἄς δουλεύσῃ τοῦλάχιστον ἡ ἑλληνικὴ ἐπιείκεια ἐναντίον τῆς ἑλληνικῆς βάρβαρότητος. Ἄφ' οὗ δὲν δυνάμεθα νὰ τοὺς περιορίζωμεν εἰς μέρη ἀκίνδυνα διὰ τὴν ζωὴν των, ἄς τοὺς ἀφίσωμεν ἐλευθέρους. Θὰ εἴμεθα ἐναντίον τῆς συχνῆς ἀπονομῆς χαρίτων—ἐνὸς τῶν σπουδαιοτέρων πλοκάμων τῆς ἑλληνικῆς διαφθορᾶς—ἂν εἶχαμεν φυλακὰς. Τώρα ὅμως ποῦ ἔχομεν τρώγλας καὶ θυσιαστήρια ὑγιῶν, τώρα εἴμεθα ὑπὲρ τῶν χαρίτων.

Καλεθάιν.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ.

[Ὁ συνάκτης τοῦ παρισίου «Βολταίρου» λαδὼν συνέντευξιν μετὰ τοῦ Βασιλέως ἐν τῷ Σινοδοχείῳ Βριστόλ διηγήθη τὰ κατ' αὐτὴν ἐν τῷ φύλλῳ τοῦ «Βολταίρου» τῆς 30 Σεπτ. 18 οὗ περιλαμβανόμεν τὴν ἀρχήν.]

Δὲν εἶναι πρώτη φορά καθ' ἣν λαμβάνω τὴν τιμὴν τῆς παρουσιάσεως παρὰ τῷ Βασιλεῖ τῆς Ἑλλάδος.

Τῆ 1 Ἰουνίου 1880, ἦτο κατὰ τὸ προτελευταῖον ταξιδίδιον τοῦ Βασιλέως Γεωργίου, ἔλαθα παρὰ τοῦ Γραμματέως τῆς Α. Μ. κ. Καλλίνσκη, τὴν ἐπομένην ἐπιστολήν :

Κύριε,

Σπείδω νὰ σὰς πληροφορήσω ὅτι ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης εὐχαρίστωσ ἐδίχθη τὴν περὶ ἀποστάσεως ἀφ᾽ ἧσιν σὰς καὶ ὅτι θέλει σὰς δεχθῆ αὐρίον τὸ πρωί, περὶ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν.—βιδικότα μαῦρη.

Δέξασθε, κύριε, τὴν διαβεβίωσιν τῆς ἐξόχου ὑπολήψεώς μου.

Α. Καλλίνσκη

γραμματεὺς τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος

Τὴν φορὰν αὐτὴν, ὁμολογῶ ὅτι ὁ Γεώργιος ὑπῆρξεν ἡσσαν εὐπρόσιτος—καὶ ἔπρεπε νὰ ἐκβιάσῃ τὰς θύρας. Οὐδεμίαν ἐπιστολὴν περὶ ἀποστάσεως ἐστάλη.

Ὁ Βασιλεὺς ἐβράδυνε τὴν μενάζασίν του ἐν Παρισίοις καὶ ἐπέσπευσε τὴν ἀναχώρησίν του. Θὰ σὰς ἐξηγήσω ἀμέσως τὴν αἰτίαν.

Ἐνεκα τῆς βραχείας διαμονῆς του ἐδέησε ν' ἀπομακρύνῃ πάντα ξένον ἐπὶ

Χθὲς ἀκόμη, περὶ τὴν θὴν καὶ ἡμίσειαν ἔσπερινὴν ὥραν, ματαίως ἐζήτηε νὰ τὸν κρατήσῃ ὀλίγον ὁ κ. Μολλάρ, ὁ συμπληθητικώτατος διευθυντὴς τοῦ πρωτοκόλλου, σχεδὸν φίλος προσωπικὸς τοῦ βασιλέως.

— Βλέπεις, τοῦ ἔλεγε μὲ τὴν συνήθη του ἀβρότητα, τὰ πράγματά μου εἶναι ἔτοιμα. Εἰς τὰς ἐξ καὶ εἰκοσι πέντε ἀναχωροῦμεν ἡ Βασιλίσσα καὶ ἐγὼ, διὰ Δαρμστατὴν. Ἡ ἀμαξοστοιχία μὲ περιμένει . . .

Καὶ πραγματικῶς, ὁ βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος ὅστις τόσον ἀγαπᾷ τὴν Γαλλίαν—ἐνασμενίζεται τοῦλάχιστον νὰ τὸ λέγῃ—ἐκώφευσε εἰς τὰς θερμότερας παρακλήσεις. Ἄπο χθὲς τὸ ἔσπερας, ἐγκατέλιπε τοὺς Παρισίους.

Οὐ δέον νὰ εἰσέλθω εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Βασιλίσσης ἐν Παρισίοις· δὲν ἐνδιαφέρει δὲ πολὺ ἂν μάθητε ὅτι φέτος κατέλαβε τὰ δύο πατώματα τοῦ ξενοδοχείου Βριστόλ καὶ ὅτι ἐχειροκρότησε τὴν Ἰουδίθ εἰς τὸ Ποικίλον (θέατρον).

Ὁ συνταγματάρχης Χαδζῆ Πέτρος, περὶ τοῦ ὁποίου δὲν μπορεῖ νὰ μὴ γίνῃ λόγος ἄμα ὡς ἐρχεται ὁ Βασιλεὺς εἰς Παρισίους, εἶναι ἡ πρόνοια τῶν βερότερων (τῶν ἐπὶ τῶν εἰδήσεων συντακτῶν τῶν ἐφημερίδων). Εἶναι ὑψηλός, βρωμαλέος, ἀσφαλτόχρους, μὲ βράδισμα ἀρειμαίνιον καὶ μὲ μίαν καλοκαγαθίαν τόσον ἀντίθετον πρὸς τὴν τραχύτητα τοῦ στρατιώτου. Εἶναι στρατιωτικὸς, ἄμα δὲ καὶ ἄνθρωπος τοῦ κόσμου. Ὁ συνταγματάρχης, μὲ πολιτικὰ φέρει εἰς τὴν κομπότρυπαν τὸ ἔμβλημα τῆς Λεγεώνας τῆς τιμῆς.

Ἄπο δύο ἐτῶν αἱ τρίχες του ἤρχισαν νὰ λευκαίζωυν. Ὀλίγον ἀκόμη, συνταγματάρχα, καὶ οἱ μύστακες καὶ τὸ μούσ σὰς θὰ γίνωυν λευκά. Ἄλλ' ὁ χαρακτήρ, τὸ πνεῦμά σὰς θὰ νεαίζωυν πάντοτε. Ἄς εἶναι τοῦτο τοῦλάχιστον πρὸς παρηγορίαν σὰς.

Ὁ Γεώργιος Α'. μόλις εἶναι 36 ἐτῶν. Ὑψηλός, ξανθός, παραστατικὸς ἀγγλικῶ. Ἡ κόμη του πολὺ ἀραιὰ καὶ οἱ μύστακές του λεπτότατοι. Κατασκευῆς ἀκριετὰ λεπτῆς—ἦτις ὅμως ἐπερρώσθη ἀπὸ τοῦ τελευταίου ταξιδίδιου του—ἔχει χαρακτηριστικὰ λίαν διακεκριμένα.

Ὁ Γεώργιος Α'. εἶναι μεγαλοπρεπέστατος· δέχεται μετὰ σπανίας εὐγενείας καὶ εὐμενείας.

Ταξιδεύων φέρει πάντοτε ἀστυκὸν ἱματισμόν. Ἡ βασίλισσα Ὀλγα ἔχει τὴν κόμην ξανθὴν καὶ ἐνδύεται ὡς ἀληθὴς Παρισινή.

Τετάρτην ἤδη φορὰν ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων ἐρχεται εἰς Παρισίους· τὸ 1863, τὸ 1877, τὸ 1880, ὅτε ἐπρόκειτο, ὡς καὶ σήμερον, περὶ τοῦ καθαρισμοῦ τῶν ἑλληνοτουρκικῶν συνόρων

Σήμερον—ὡς καὶ τότε—ὁ βασιλεὺς μοι εἶπε : «Θὰ διατηρήσω ζωηρὰν εὐγνωμοσύνην ἐπὶ τῇ ἐξαιρέτω δεξιῶσει τῆς γαλλικῆς κυβερνήσεως πρὸς ἐμέ. Εὐχαριστῶ ἐπίσης τὸν τύπον διὰ τὸ ἐνδιαφέρον τὸ ὅσον ἐδείξε πρὸς τὴν Ἑλλάδα» εἶμαι τέλος λίαν συγκεκινημένος ἐκ τῆς συμπαθείας τοῦ γαλλικοῦ λαοῦ.

Ἐἶναι τις βέβαιος ὅτι θὰ εὐρίσκεται πάντοτε ἐν πλή-

ρει συμπνοία πρὸς τὴν Γαλλίαν, ὅτε στηρίζεται ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἐλευθερίας.»

Οὐχ ἦττον ὁ Βασιλεὺς ἐδήλωσε βητικῶς ὅτι τὸ ταξιδίδιον του οὐδένα φέρει πολιτικὸν χαρακτήρα. Τὸ 1880 ἤξλου νὰ μὲ ὀμιλῇ περὶ τοῦ κ. Γλάδστωνος, τῶν Ἰωαννίνων καὶ τοῦ ἀλβανικοῦ ζητήματος. Τὴν φορὰν αὐτὴν δὲν ἠθέλησε νὰ ὀμιλήσῃ οὔτε περὶ Βοσνίας, οὔτε περὶ τῶν προσφάτων συνοριακῶν.

Ἐπιθυμῶ ὅπως ἡ διαμονὴ του ἐνταῦθα εἰς οὐδὲν σχόλιον δώσῃ ἀφορμὴν. «Ταξιδεύει μὲ τὴν Βασιλίσσαν, χάριν διασκεδάσεως» εἶπεν. Προσέθεσε δὲ ὅτι ἀναγκάζεται νὰ ἀναχωρήσῃ ἐκ Παρισίων τόσον ὀγγύωρα διότι ὁ Μέγας Δούξ Κωνσταντῖνος ἐν Βιέννῃ μόνον θὰ δυνηθῇ νὰ συναντηθῇ μὲ τὴν κόρην του.

Καὶ ὅμως, ἐννοοῦμεν τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Βασιλέως εἰς τὸν στρατηγὸν Μπιλλῶ· ἐννοοῦμεν τὴν αὐθόρμητον ἐπίσκεψίν του παρὰ τῷ Γαμβέττα, ὅστις ὅμως ἦτο ἀπὸν, διὰ νὰ δώσῃ δειγμάτα τῆς ἀμειψίτου συμπαθείας του πρὸς τὸν ἀρχηγὸν τῆς δημοκρατικῆς πλειοψηφίας· ὅτι ὅμως δὲν ἐννοοῦμεν εἶναι ἡ παρὰ τῷ πρωθυπουργῷ Δυκλέρ μακρὰ ἐπίσκεψις τοῦ Γεωργίου, μεθ' ἣν ἐφαίνετο λίαν εὐχαριστημένος, καὶ ἐπίσπευδε τὴν ἀναχώρησίν του.

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης εἶναι καταμαγευμένη ἀπὸ τὴν συνέντευξιν ἣν ἔλαθε μὲ τὸν ὑπουργόν, μοι ἔλεγεν ὁ συνταγματάρχης Χαδζῆ Πέτρος.

Καὶ τοῦτο ἐν ᾧ παρεσκευάζει ὁ Βασιλεὺς τὰς ἀποσκευὰς του καὶ ἀπεμάκρυνε τοὺς διασημοτέρους ἐπισκέπτας, εὐχαριστῶ σὺνάμα τὸν κ. Μολλέρ διὰ τὰς κλάς του διαθέσεις.

Ἐνεγράφησαν πολλοὶ ἴνα τύχωσιν ἀκροάσεως· ἀλλὰ πλὴν τοῦ Ἐσσάτ πασσά δὲν πιστεύω νὰ ἔτυχεν οὐδεὶς ἄλλος τοιαύτης.

Ἐπροφασίσθη τὸ βραχὺ τῆς διαμονῆς του· ἐν τούτοις ἀγνοῶ ἂν ὁ περίπατος τὸν ὅποιον ἔκαμε χθὲς τὸ ἔσπερας ἀπὸ τῆς 5ης ἄχρι τῆς 6ης ὥρας μὲ τὸν συνταγματάρχην Χαδζῆ Πέτρον εἶχε διπλωματικὸν χαρακτήρα.

Maurice Francois.

ΥΠΟΔΟΧΗ ΓΛΥΚΥΤΑΤΟΥ.

Καὶ ἦλθε ὁ Γλυκύτατος, καὶ ἔτρεξαν οἱ φίλοι νὰ τὸν δεχθοῦν μὲ αἰσθημα καὶ ἀνοικτὴ ἀγκάλη· καθεὶς γὰρ τὸν Γλυκύτατο ἀδιάκοπα ὠμίλει, καὶ τὸ βαπόρι πρόσμεναν τὴν πλῶρη νὰ προβάλλῃ. Καὶ ἦλθε ὁ Γλυκύτατος χαρὰ καὶ γέλοια ὄλος, ἂν πάντα ῥοδοκόκκινος, κομφὸς, ἀκτινοβόλος.

Κι' ἄμα ἐπάτησε ὀστὴ γῆ, ὦ! τί παλμοὶ ὀστὰ στήθη! ὄλοι οἱ φίλοι ἔτρεξαν τριγύρω του ἀντάμα· ἀλλὰ κι' ἐκεῖνος, φαίνεται, βαθυὰ συνεκινήθη, κι' ἀμέσως τὸ παράπονον τὸν ἤπρε καὶ τὸ κλάμμα.

Κι' ὁ Θεοδώρου δίπλα του μὲ πικραμένα χεῖλη, τοῦ σφουγγίζε τὰ δάκρυα μ' ἕνα λινοῦ μανδηλί.

Ὡ φίλοι μου, ἐφώναζε κατασυγκινημένος, σὰς βλέπω καὶ τὸ στήθος μου μ' ἀγάπη ξεχειλίζει· ἀλλὰ κανένας ἀπὸ σὰς μὴν ἦναι λυπημένος, ὁ κάθε φίλος ἄς γελᾷ, ἄς χαίρῃ, ἄς ἐλπίζῃ Ὅλα θὰ ἔλθουν κατ' εὐχὴν σ' ἐμὰς καὶ στὴν πατρίδα, λοιπὸν κουράγιο, φίλοι μου, ὑπομονὴ κι' ἐλπίδα.

Ἄν θολωμένη φαίνεται γιὰ σὰς ἡ ἀτμοσφαῖρα, ἂν ὁ Τρικούπης, κύριοι, σὰς ἔκαμε σκουπίδια, ἀλλὰ μὴν ἀπελπίζεσθε, καὶ ἦλθε ἡ ἡμέρα, ποῦ τοῦ Τρικούπη καὶ ἐμεῖς θὰ κάμουμε τὰ ἴδια. Ναι, ὀφθαλμὸς ἀντ' ὀφθαλμοῦ, κι' ὄδους ἀντὶ ὄδοντος. Τῆς πτώσεώς του γρήγορα θὰ ἀκουσθῇ ὁ βρόντος.

Κυττάζετε εὐέλπιδες τοῦ οὐρανοῦ τὸ δῶμα, καὶ ἄς χυθῇ ὀστὰ πρόσωπα τῶν φίλων μου γαλήνη· κάθε ἐχθρὸς θὰ συνταχθῇ μὲ τὸ δίκῳ μας κόμμα, καὶ ὁ Σταμούλης— ἂ προπος— δίκῳ μας θε νὰ γίνῃ! Ἄς λείψουν οἱ καρδιόκτυποι κι' ἀπελιτισμένοι λόγοι, κι' ὄλοι μ' ἐλπίδα στρέψετε σ' αὐτὸ τὸ κομβολόγι.

Θὰ γεννηθοῦν μετ' ὀστὴ βουλή ζητήματα μεγάλα; γιὰ κάθε τί τὸ στόμα μου ἀκράτητος θ' ἀνοίξω; καὶ ἂν ὁ σὶρ Χαρίλαος γλυτώσῃ σ' ὄλα τὰλλα, ὀστὸυ Καραλή τὸ ζήτημα ἀφεύκτως θὰ τὸν βίξω. Ναι, μάλιστα, ὀστὸ Καραλή μὲ τρόπο θὰ τὸν φέρω, καὶ τί γιὰ τοῦτο θὰ τοῦ πῶ μόνος ἐγὼ τὸ ξέρω.

Θαρρεῖτε, καὶ ἡ αὐρίον χρυσᾶς ἐλπίδας φέρει, θαρρεῖτε, καὶ ὀργήγορα θὰ σὰς οικονομήσω, καὶ ἂν δὲν ἐπολέμησα γιὰ τὰλλα μας τὰ μέρη, ἀλλ' ὅμως γιὰ τὸ Καραλή ἴμπορῶ νὰ πολεμήσω. Ἐγὼ πηγαίνω σύμφωνα μὲ ὄλους τοὺς ἀνέμους. ἔτοιμασθῆτε, κύριοι, καὶ ἔχομε πολέμους.

Εἶπε αὐτὰ ὁ κύριος Γλυκύτατος κι' ἐγέλα, κι' εὐθύς τὸ πλῆθος τῶν πιστῶν κατενθουσιασμένο ἴψηλὰ ἴψηλὰ τὸν σήκωσε ὀστὰ χεῖρα του μὲ τρέλλα, καὶ ὡς ὀστὸ σιδηρόδρομο τὸν εἶχε σηκωμένο. Καὶ ἄρχισε ὁ κύριος Γονίδης νὰ θυμῶνῃ, γιὰτὶ γιὰ τὸν Γλυκύτατο δὲν ἔπερτε κανόνι.

Souris.

Η ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑΣ.

III Τὸ παζάρι.

Πεντήκοντα βήματα ἀπὸ τῆς καμπῆς τῆς ἐπαρχιακῆς ὁδοῦ τῆς κατεχομένης ἐκ τῆς Κυπαρισσίας πρὸς τὰ Φυλιατρὰ, καὶ παραλλήλως αὐτῆς τε καὶ τῆς θλάσσης λευκάξει ἡ μάνδρα, ἐντὸς τῆς ὁποίας καὶ περὶ ἦν συνέρχεται ἐτησίως ὁ ἀνάμικτος πληθυσμὸς ἀγοραστῶν καὶ πωλητῶν ὁ ἀποτελῶν τὴν ἐμπορικὴν πανήγυριν τῆς Κυπαρισσίας, ἐκτείνεται ἡ περιοχή ἡ πανηγυρίστρα κοινῶς καλουμένη. Ἀπὸ τῆς εἰρημένης καμπῆς ἀρχεται ἐκατέρωθεν τῆς λεωφόρου σειρὰ παραπηγμάτων, σκηνῶν, καλυβῶν, σκιαδῶν, φυλλωμάτων, σινδονῶν καὶ βακῶν παντὸς εἶδους, καλυπτόντων καθ' ὁλοκληρίαν, ἐν μέρει ἢ παντελῶς, ποικίλους σωρὸς ποικίλων ἀντικειμένων. Ἄνωθεν ἐκάστου τῶν σωρῶν τούτων δύο-τρεις ῥικνοὶ ἢ τρυφεροὶ πωληταὶ, φουστανελλοφόροι ἢ φραγκοφορεμένοι, ξεμπρατωμένοι ἢ μανικωμένοι, μετὰ ἢ ἀνευ ἐπενδυτῶν, μετὰ ἢ ἀνευ καλυμμάτων, δι' ἀγρίων, τρυφεροαγρίων ἢ σοδρααγρίων φωνῶν, προκαλοῦσι καὶ προσκαλοῦσι τοὺς ἀγοραστὰς, ἐκθειάζοντες τὴν ποιότητα ἢ εὐθυμίαν τοῦ ἐμπροσθέντος τοῦ ἐκαστοῦ.

Πρῶτῃ συναγωγῇ, ἦν συναντᾷ ὁ κατερχόμενος οὕτως εἰς τὸ σταδίον τῆς τοιαύτης ἀγοραπωλησίας εἶναι ἡ τῶν σιδηρουργῶν παντὸς εἶδους, ἤτοι γύφτων, πεταλωτῶν, κλειθροποιῶν καὶ λοιπῶν, προομιμασθεῖσα ὅμως κατ' αὐτὸ ἀπὸ τῆς πωλητῆς ἀγίας καὶ Ῥωσικῶν εἰκόνων ἀναμιξί, τῶν Γενεθλιῶν τῆς Θεοτόκου καὶ τῆς ἀλώσεως τῆς Πλευνάς, τοῦ ἁγίου Ἐλευθερίου καὶ τοῦ Ἀυτοκράτορος Ἀλεξάνδρου. Δευτέρα συναγωγῇ ἔρχεται ἡ τῶν τεκεκεντίλιδων, φανοποιῶν καὶ κοσκινωποιῶν, κατατεταμένη καὶ ἀκελοθυμένη ἀπὸ σμήνης μελιπηκτοποιῶν μετὰ παστέλια καὶ φαροκοῦλουρα καὶ ὀπωροπωλῶν μετὰ κλάθους καὶ κορίνια. Ἄπαντες οὗτοι οἱ πωληταὶ μένουσιν ὑπαίθριον.

Ἀμέσως κατόπιν ἀρχοῦνται τὰ παραπήγματα τῶν παπουτσιδῶν, τσαρουχῶν, ὑποδηματοποιῶν, ἐμβαδοποιῶν, ζωναροποιῶν καὶ ὄλων τῶν λοιπῶν ποιῶν εἰδῶν καὶ ἀντικειμένων ἐκ κατεργασμένου δέρματος. Αὐτοὺς ἀκολουθοῦσι δύο-τρεις σαράζιδες, εἰς πωλητῆς κλαδευτηρίων, δύο μαχαιροπῶλαι, εἰς πωλητῆς κηροῦ κιτρίνου καὶ εἰς λευκῶν κηρίων, αἵτινες καταδεικνύουσι ἐν προῶδῳ τὴν ἐπιστημονικὴν ἀρχὴν τοῦ καταμερισμοῦ τῶν ἐργῶν. Μετὰ τούτους σειραὶ τραπέζων μετὰ παντοῖα ἐπ' αὐτῶν ἐσκωριασμένα εἶδη καὶ λιανώματα ὑποδεικνύουσι ἀποτυχοῦσας ἀποπειράς μαγαζεῖου di Chincalie, περέκει δὲ ἡ ἀναπόσπαστος πάσης τοιαύτης συναθροίσεως τράπεζα τοῦ Ζακυνθίου χημικοῦ κατανέμει μετὰ τῶν πειραμάτων του ἀφθόνους τοὺς κηλιδωσάπινους καὶ τὰς σιλδοκόνους του, καὶ διὰ μέσου πάντων δύο κινητὰ βιβλιοπωλεῖα διαμοιράζουσι τὰς φυλλάδας, καὶ Καζαμίας τῶν.

Τῶν συναγωγῶν τούτων ἀντικρὺ καὶ ἐξόπισθεν εὐρύτεραι σκιαδῆς ἐπιστεγάζουσι τὰς χωματίνους ἐστίας, τὰς χύτρας καὶ βαρέλια, τὰ τραπέζια καὶ πινάκια τῶν μαγαζιῶν καὶ καπήλων, οἵτινες τροφοδοτοῦσιν ἀντὶ γεν-

ναιοτάτων τιμῶν τοὺς ἐν τῇ κερδοσκοπικῇ ταύτῃ ἐκδρομῇ συντρόφους τῶν δεξιόθεν δὲ ἐξαιρετικῇ συγκέντρωσις καὶ συνώθησις καταδηλοῖ τὴν εἰσοδὸν τῶν Μπεϊεστεριῶν, τὰ ὅποια θὰ ἐπισκεφθῶμεν λεπτομερέστερον κατόπιν. Πρὸ ταύτης, δύο ἐκατέρωθεν τῆς λεωφόρου ἀφειθεῖσαι ὁδοὶ εὐρέσαι, ὀρίζουσι ἄλλην σειρὰν παραπηγμάτων λιανοπωλητῶν καὶ Ζακυνθίων, ἄγουσι δὲ ἡ μὲν δυσμικτὴ πρὸς τὰ καφφενεῖα καὶ ἀναψυκτήρια τὰ προσπαγέντα ἐξόπισθεν κατὰ σειρὰν ὑπὸ τὰς ἐλαίας καὶ ἀντικρὺ τῆς παραλίας, ἡ δὲ ἀνατολικὴ πρὸς τὴν ἀνοικτὴν ἀγορὰν καὶ τὴν ὑπαίθριον ἐκθεσίων ἐγγυρίων κατασκευασμάτων, οἷον λεβήτων, χραμίων, κηλιμίων καὶ τῶν τοιούτων, τὴν σκηνὴν τῆς ἀστυνομίας καὶ τὴν ἑνοικιαστῶν τῶν δημοτικῶν φόρων. Ἐκεῖθεν δὲ πάλιν ἐν τῇ αὐτῇ συνεχεῖ τῆς λεωφόρου ἐξακολουθοῦσιν ἄλλα παραπήγματα σκαλτσάδων, τσαρουχῶν, καλαντζωπωλῶν, σκουφοποιῶν καὶ ἄλλων τοιούτων ἑλληνο-ἐπαγγελματιῶν, ἐν τῇ ἐσχάτῃ δὲ ἀρχῇ πλουσία ἐκθεσὶς κιβωτίων (μπαούλων) καταπλουμισμένων μετὰ πράσινα καὶ κίτρινα, ἅτινα ἀνηρπάγησαν ὅλα ὑπὸ τῶν χωρικῶν ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας, καὶ λόφος παπλωμάτων ἀντικρὺ, οἵτινες ἴσοπεδώθησαν ὑπὸ τῶν ἰδίων ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς.

Ἄλλ' εἰσέλθωμεν ἐντὸς τοῦ περιόλου τῶν μελεεστερινῶν, τὴν κυρίως ἀγορὰν. Ταύτην ἀποτελεῖ, ὡς εἰρηται, παραλληλόγραμμος τοίχος ἐκ τῶν τεσσαρῶν πλευρῶν τοῦ ὁποίου προεκτείνεται στέγη ὑποδοσταζομένη ὑπὸ ξυλίων στύλων διαχωρίζοντων ἡμῶς μετὰ τὸ κεντρικὸν ὁμοῖον στέγασμα ὑπὲρ τὰ τεσσαράκοντα παραπήγματα ἢ μαγαζιά. Ταῦτα εἰσὶν ὄλα ἐφέτος διατεθειμένα καὶ ὑπερπλήρη ἐκ τῶν συρρέουσάντων ἐμπόρων ἐξ ὄλων τῶν γειτονικῶν πόλεων. Ἀληθὲς ὅτι τὰ εἶδη τὰ ὅποια ἔφερον ἦσαν νεωτερισμοὶ πρὸ δέκα καὶ εἰκοσίου ἐτῶν, ἀλλ' ἐπίσης ἀληθὲς ὅτι οἱ ἀγοράζοντες αὐτὰ δὲν ἔχουσι μεγάλας ἀξιώσεις ἐπὶ τοῦ συρμοῦ καὶ οἱ μὲν μετενεγκόντες αὐτὰ ἐμποροὶ λαμβάνουσι ἐπὶ γέρας ὅτι ἀντίτιμον λάθωσιν, οἱ δὲ ἀγοραστὰς τῶν περιχώρων ἀντὶ τιμῆς εὐτελεστάτης ἀπολαμβάνουσι ἔστω καὶ ὀλίγον ἀργότερα, τῆς αὐτῆς ἡδονῆς, ἢς ἀπήλασαν οἱ ἀγαθοὶ ἄστοι τῶν μεγαλειτέρων πόλεων πληρώσαντες ἀδρότητα τὴν μόδα καὶ οὐχὶ τὴν ἀξίαν. Καὶ οὕτως αὐτοὶ μὲν δὲν φοβοῦνται ἀκαίρῳ τὸ inementum ἢ λογαριασμὸν ληξίπροθεσμον, ἐκείνοις δὲ οὐτε καθημερινὸν ἢ βιβλίον μερίδων πρόκειται καὶ οὐδεμία ἄλλη προφύλαξις ἐναπομένει παρὰ ἢ ἀπὸ μικρᾶς τινας λαθροχειρίας. Ἐν τούτοις εὐρίσκει τις καὶ εἶδη ὑψασμάτων μὴ ὑποκείμενα εἰς τοιαύτην τῆς μόδας ἐκπτώσιν, ἀγοραζόμενα δ' εὐδῶς ὡς ἐκ τῆς γειτονικοῦς τοπικότητος τοιαῦτα τὰ ἐξαίρετα Καλαματιανὰ, τὰ ἀραχνοειδῆ τοῦ Μεσολογγίου, τὰ στερεὰ τῆς Ζακύνθου. Ἐπίσης εὐωνον προμήθειαν κάμνουσι οἱ χωρικοὶ καὶ πανῶν τοῦ Τ. τσιτιῶν, τουλπανερῶν καὶ ἐν γένει διὰ τὴν παρελθούσαν θερμὴν ἐποχὴν ὑψασμάτων.

Τῆς συναγωγῆς αὐτῆς βασιλεύουσι ἐφέτος τρεῖς χρυσοῦχοι, μετὰ τὸ ὀγκωρὰ κοσμημάτῳ τῶν διὰ τὰς μνηστὰς ἢ νύμφας τοῦ ἔτους, καὶ εἰς ὠρολογιοποιίας. Ἐπίσης ὡς ἐκθέματα ἀνήρτηται καλὰ τινα ἐπανοφορία γυναικεῖα, ὀμπρέλλαι καὶ τρίχαπτα, γάντια καὶ ἀκριβὰ ὑψάσματα, ἐνῶ συμμαχοῦσιν αἱ καλαὶ οἰκοδόμοιαι τῆς πλείους πῆχεις ἢ ἀγοράζη ἀπὸ τῶν τριακοντάλεπτον αὐτὸ τσιτὶ καὶ τὸ ἐξικοντάλεπτον μέγας ἢ ἀρπακά. Παρὰ τὸ πολλὴ γίνεται πάλιν ἡ συνώθησις εἰς ταῖς μύστρας μικρῶν τιμῶν τῆς γύρας πωλητῶν καὶ

περὶ τὰ νήματα ἐξερχόμενος δὲ τις ἐκ τῆς ἀντιθέτου δυτικῆς ἐξόδου προσπίπτει εἰς σωρὸν φουστανελλῶδων φωνιζόντων εὐθὺνὰς πατατούκας διὰ τὸν εἰσερχόμενον χειμῶνα καὶ ἀνταλλασσόντων τὴν κλασικὴν αὐτῶν ἀντρίτσαν διὰ κλασικότερου Ζακυνθίου σκανταλέτου ἢ ρωσικοῦ τοῦ σχῆμα καὶ ζωηροῦ τῶν χρωματισμῶν κασκέτου.

Οὕτως ἡ κεντρικὴ αὐτὴ καὶ εἰδικὴ ἀποθήκη δύναται νὰ παραστήσῃ ἐν μεγαλειτέρῳ πύλῳ καταστήματι ἐκποιοῦν πρὸς διάλυσιν, — a stralico — τὰ διάφορα αὐτοῦ εἶδη, μετὰ τὴν διαφορὰν ὅτι τὸ ἐνοίκιον αὐτῆς δὲν ἰσοφαρίζει μετὰ τὸ μεγαλιέτερον ἐνοίκιον εὐρωπαϊκοῦ καταστήματος, διότι ὁ προνοητικώτατος δῆμος Κυπαρισσίας εἰσπράττει ὀκταήμερον μίσθωμα τοῦ πολυμεροῦς αὐτοῦ μαγαζεῖου περὶ τὰς 5,000 δραχμῶν, τούτεστιν ἀνὰ 100 καὶ 120 δραχμὰς δι' ἐκάστην ἀπὸ τὰς τρύπας αὐτοῦ τὰς μὴ προστατευόμενας ἐπαρκῶς οὔτε ἀπὸ τὴν βροχὴν, οὔτε ἀπὸ τὸν ἀνεμον, οὔτε ἀπὸ τὸν ἥλιον, οὔτε ἀπὸ τὸ σκότος, οὔτε ἀπὸ τὴν σκάνην, οὔτε ἀπὸ τοὺς εἰσπράκτορας καὶ ἐνοικιαστὰς τοῦ καλοῦ κάγαθου αὐτοῦ δήμου. Καὶ εἶναι λυπηρὸν ὅτι ἡ ἀρμοδιὰ ἀρχὴ δὲν ἐπρόλαβεν ἐφέτος νὰ καταβιβάσῃ καὶ τὰ ἐνοίκια αὐτὰ εἰς τὸ ἀρχικὸν αὐτῶν σημεῖον τῶν 20 καὶ 30 δραχμῶν ὡς ἦσαν ἄλλοτε, ἢ νὰ ὑποχρέωσῃ κἄν τὴν χρηματιστικώτατην δημοτικὴν, ἣτις ὠρμήθη ἐκ πνεύματος καταργητικοῦ τῆς πανηγύρεως, νὰ παρέξῃ κἄτι τι ἀντὶ τῶν εἰσπραττομένων, νὰ σῦρῃ τοὺς ἀρχιστον τὰ κεραμίδια, νὰ σηκώσῃ τοὺς σωροὺς τῶν πετρῶν καὶ ἀκαθαρσιῶν ἐκ τοῦ ἐδάφους τῆς βαρυτιμῆτου αὐτῆς ἀγορᾶς, νὰ βίψῃ ὀλίγην ἄμμον ἐπ' αὐτοῦ, νὰ χορηγήσῃ ὀλίγην ἀναψυχὴν κἄν εἰς τοὺς πόδας καὶ τὰς ῥίνας τῶν δημοτῶν τῆς. Εἶναι λυπηρὸν ὅτι ἐγκαίρως δὲν ἐγένετο γνωστὴ, λέγω, ἀνωτέρῳ τινι ἐποπτεῖα ἢ κατὰστασις αὐτῆ διὰ νὰ προληθῇ, ὡς προελήθη ἐφέτος ὁμολογουμένως ἡ καταπίεσις τῆς ἄλλης σπείρας τῶν ἐνοικιαστῶν, τελωνῶν καὶ τελωνοφυλάκων, οἵτινες, ὡς ἔμαθον, ἠδύναντο νὰ φορολογήσωσι καὶ αὐτὰς ταύτας τὰς γραμμάς μου, κἄν ἐμάνθανον, ὅτι εἰσαχθεῖσαι ὡς διανοητικὸν ἐμπόρευμα πρόκειται νὰ καταναλωθῶσιν ὡς δημοτικὸν ὄνιον, ἔστω καὶ εἰς βάρος αὐτῶν τῶν ἰδίων καὶ τοῦ ἀρχοντός των.

Καὶ ὅμως μετ' ὀλίγην δαπάνην, μετ' ὀλίγην πρόνοιαν, μετ' ὀλίγην εἰδημοσύνην, μετ' ὀλίγον προοδευτικὸν πνεῦμα, μετ' ὀλίγην καλλαισθησίαν καὶ ἡ πανήγυρις αὐτῆ τῆς Κυπαρισσίας καὶ τόσαι ἄλλαι ἀδελφαὶ αὐτῆς ἐν Ἑλλάδι ἠδύναντο νὰ ἦναι ἐν μικρῷ καὶ πενιχρῷ, ἔστω, Ἐκθέσεις τοπικαί, ἐκθέσεις βιομηχανικαί, ἐκθέσεις γεωργικαί, περιωρισμένου συμφέροντος καὶ ὀρίζοντος τὸ κατ' ἀρχὰς, εὐρύτερου καὶ σπουδαιότερου κατόπιν, στοιχεῖα καὶ πυρῆνες τῶν ἐθνικῶν καὶ διεθνῶν ἐκείνων μεγάλων εὐρωπαϊκῶν πανηγύρεων, αἵτινες εἰσὶν ἐν τῶν καυχημάτων τοῦ αἰῶνός μας.

Ἄλλοτε ἴσως — ἴνα μὴ καταχρασθῶ ἡδὴ τῶν στηλῶν τοῦ Μη Χάνεσαι — θέλω ἀναπτύξῃ ἀρμοδιώτερον τὴν ἰδέαν αὐτὴν καὶ καταδείξῃ τὴν ἀνάγκην καὶ τὸν τρόπον συστηματικῆς πινος ἐκ τοῦ κέντρου ἐνεργείας καὶ ποδηγητέσεως τῶν κοινοτήτων καὶ ἀτομικοτήτων πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς συστηματικοποιήσεως καὶ χρησιμοποίησεως τῶν ἀτάκτων αὐτῶν καὶ μεμονωμένων ἀποπειρῶν τῆς παραγωγικῆς καὶ κερδοσκοπικῆς τοῦ ἔθνους ζωῆς καὶ δυνάμεως. Δὲν ἀπαιτεῖται πολὺ νὰ ἐννοήσῃ τις ὅτι μέγα κοινωνίας, ὑποστηρίξει καὶ ἀμοιβῇ, ἡ δέουσα ἐκθεσὶς πρὸ τῆς πωλήσεως καὶ ἡ πρέπουσα διάκρισις μετὰ τὴν

ἐκθεσιν, τὸ μετάλλιον καὶ ὁ ἔπαινος, τὸ βραβεῖον καὶ τὸ δίπλωμα, πάντα ταῦτα πρακτικῶς ἐφαρμοζόμενα καὶ συνδυαζόμενα καὶ ἔχοντα παρακόλουθον εὐχερесеτέραν καὶ μεζύονα τὴν σύστασιν καὶ νικηφόρον τὸν συναγωνισμόν, δύνανται καὶ τῶν Καλαμῶν τὰ μεταξωτῶν νὰ ὑποστηρίξωσι καὶ τῆς Ζακύνθου τὰ λιὰ καὶ τοῦ Μεσολογγίου τὰ βαμβακερὰ, καὶ τῆς Δημητσάνης τὰ μάλλινα, καὶ τῆς Τριπόλεως τὰ χαλκώματα καὶ τῆς Κυπαρισσίας τὰ ζωντανὰ. Τίνοι ὅμως ἐνεστὶν ἡ φροντίς περὶ τούτων τῶν ἀσῆμων;

Ἄλλ' ἄς τελειώω ἡδὴ μετὰ τὴν πρὸς τὸ τέλος τῆς βαίνουσας πανήγυριν.

(Ἔκται συνέχεια)
Κάποιος,

ΚΑΡΑΜΕΛΛΙΣ.

Ὁ Ἀγαθόπουλος εὐρίσκειται πάλιν εἰς οικονομολογικὰ σκέδια, τῶρα ποῦ βλέπει προσεγγίζουσιν τὴν ἐκκύβευσιν τοῦ Λαχείου τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς.

— Μεγαλιτέρα ἀναποδιὰ δὲν εἶναι παρὰ νὰ κερδίσῃ ὁ ἀριθμὸς τοῦ ὁποίου ἔχεις τὸν ἀμέσως ἐπόμενον.

Νὰ κ' ἐγὼ τί ἐσκεψθῆν νὰ κάμω:
Εἰς τὸ ἐξῆς ἄμα πάρω ἓνα γραμματίον, θ' ἀγοράζω συγχρόνως καὶ τὸν προηγούμενον καὶ τὸν ἐπόμενον ἀριθμόν.

Εἰς τὸ Ἀναγνωστήριον τοῦ Σενοδοχείου τῆς Μεγάλης Βρετανίας, μία Ἀγγλῆ, μία Γαλλίς καὶ ἓνας Ῥωμῆος.

Ἡ Ἀγγλῆ πρὸς τὸν ὑππρέτην:
— Ἄνοιξε τὸ παράθυρο, γιατί θὰ σκάσω ἀπὸ τὴ ζέστη.

Ἡ Γαλλίς πρὸς τὸν ὑππρέτην:
— Κλείσε τὸ παράθυρο, διατί θὰ πλευριτώσω.

Ὁ διάλογος αὐτὸς ἐπαναλαμβάνεται τρεῖς μετὰ πέρισματος, ἕως ὅτου ὁ Ῥωμῆος ἀπελπισθεῖς:

— Μωρὲ κλειστο ὡς ποῦ νὰ σκάσῃ ἡ μιά, κ' ἐφείτα τ' ἀνοίγεις καὶ ξεμπερδεύουμε καὶ μετὰ τὴν ἄλλην.

Ὁ Δὲ Κάστρος πηγαίνει εἰς τὸ κυνήγι καὶ ἐπιστρέφει:
— Πῆγες στὸ κυνήγι; τὸν ἐρωτοῦν.

— Πῆγα.
— Τί ἔφερες;

— Τίποτα.
— Καὶ δὲν εἶχε ὀρτύκια;

— Ναι, μετ' ἐγὼ εἶχα πάει γιὰ τριγώνια.

BIBLIA ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΝ ΦΥΛΑΚΗ.

Γ' ΑΕΛΙΟΝ.

Ἀναστάσιος Παπάρογλους Τόμ. 6
Παναγιώτης Γεννάδιος » 18

ΣΗΜ. Οἱ ἔχοντες διαθέσειν ἢ ἀποστείλουν βιβλία, καλὸν εἶναι νὰ ἐπισπεύδουν τὴν ἀποστολὴν, γὰρ νὰ μὴ γίνῃ καὶ τὸ ζήτημα αὐτὸ μεθ' ἑσβιακόν.

Τὰ ἐπὶ τῆς Ὁδοῦ Σταδίου, ἀπέναντι τῆς Πιστωτικῆς

ΕΜΠΟΡΟΡΑΠΤΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ΦΕΡΕΤΟΠΟΥΛΟΥ καὶ ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ

Ἐναγγέλλουν εἰς τὴν μεγάλην πελατεῖαν τῶν ὀτι ἤνοιξε πλουσία καὶ ποικιλωτάτη ἡ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

600 νέα κοστούμια περιλαμβάνει ἡ νέα χειμερινή περίοδος.

Κάθε κοστούμι καὶ ἄλλο εἶδος ὥστε ὁ καθείς θά φορῇ τὸ δικό του.

Τὰ περισσότερα κοστούμια εἶναι surprises· αἱ Ἀθηναίαι δὲν εἶδαν ἀκόμα τοιαῦτα ὡραία ὑφάσματα.

Πολλὰ εἶδη δὲν ὑπάρχουν εἰς ἄλλο κατάστημα.

Τὴν ἐκλογὴν τὴν ἔκαμε ἐν Λονδίνῳ καὶ **Παριαίους** ὁ ἀδελφὸς τοῦ κ. Φερετοπούλου.

Ὅλα τὰ ἀντικείμενα τῆς κατα-

σκευῆς τῶν ἐνδυμάτων εἶναι εὐρωπαϊκά.

Δὲν θά βλέπετε πλέον τῆς κομπότριπες σας χιονισμέναις ἀπὸ ἀσπράδα· διότι τὰ καταστήματα ἔφεραν γνησίας κλωστὰς ἐξ Εὐρώπης.

Δὲν θά ξυλόνωνται πλέον τὰ κομβία σας, κατόπιν τῆς φροντίδος αὐτῆς, **μοναδικῆς** εἰς τὰς Ἀθήνας.

Πᾶσα ραπτική ἐργασία χωρὶς μηχανῆς.

Οἱ καλλίτεροι ραπτεργάται, ἀδρό-

τατα πληρονομένοι.

Ἄλλοι νεωτερισμοί.

Σαλόνοιον ἰδιαιτέρον διὰ τὰς δοκιμὰς τῶν φορεμάτων.

Ἐκτακτος συλλογὴ **γραβατῶν**, πρωτοφανῶν εἰς τὸ εἶδος τῶν. Διαλεγμένοι μία μία ἐκ τῶν πρωτοτυπώτερων ἐν ταῖς ἐργοστασίαις.

Ἀναμένονται βούρτσαι, βάρδοι καὶ διάφορα ἄλλα ἀντικείμενα.

Ὅ,τι θέλετε ἐκ τῶν ἀφορώντων τὸν ἱματισμὸν θά τὸ εὐρίσκητε ἐκεῖ.

!! Μεγάλα θέληγτρα διὰ τὴν νεολαίαν !!

ΚΛΕΙΔΟΚΥΜΒΑΛΑ
ΤῶΝ ΔΙΑΣΗΜΟΤΕΡΩΝ
ΤΗΣ
ΕΥΡΩΠΗΣ
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ

ΕΓΓΥΗΣΙΣ
ΕΞΑΕΤΗΣ
ΤΙΜΑΙ
ΔΙΑΝ

ΣΥΜΦΕΡΟΥΣΑΙ

ΑΠΟΘΗΚΗ ΚΛΕΙΔΟΚΥΜΒΑΛΩΝ

Ἐν τῇ ὁδῷ Βουλῆς ἀριθ. 7.

Π ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΕΝ Τῷ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚῷ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΙ
αὐτῶν κκ. **ΑΔΕΛΦΩΝ ΡΩΜΑΙΩΝ**

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΠΑΛΗ ΚΑΙ ΚΟΤΖΙΑ

Ὁδὸς Ἑρμοῦ,

μεταξὺ τῶν ἐμπορικῶν

Γαβαλά καὶ Κοκοροπούλου.

Ὅλα τὰ εἶδη τῆς γραφικῆς ὕλης.—
Ἐπισκεπτῆρια χαλκογραφημένα καὶ
τῆς στιγμῆς.—Σφραγίδες καὶ ἐπι-
κεφαλίδες, χρωματισμένα καὶ μὴ,
ἀπλαί καὶ φαντασιώδεις.—Ἡ μόνη
ἀποθήκη τῶν ἐμπορικῶν καταστί-
χων τοῦ Διεθνοῦς Καταστήματος
Edler καὶ Crische τοῦ Ἀνοβέρου.—
Ἡ μόνη ἀποθήκη τοῦ περιφήμου σι-
γαροχάρτου ZOB.—Πρὸς δὲ
ΜΗΧΑΝΙΚΟΝ ΦΑΚΕΛΟΠΟΙΕΙΟΝ